

Forsikringsvilkår for offentlig tjenestepensjon

For kommuner, fylkeskommuner og bedrifter

Innhold

Innledning	3
§ 1 Avtale om kollektivforsikringen og forsikringsbevis.	4
§ 2 Ikrafttredelse og utvidelse av forsikringen	4
§ 3 Premieberegning	4
§ 4 Premiebetaling	4
§ 5 Utmelding av arbeidstakere	4
§ 6 Opphør/flytting	4
§ 7 Utbetaling av forsikringsytelser	5
§ 8 Foreldelse av rett til pensjonsytelse	5
§ 9 Opplysningsplikt	5
§ 10 Forbehold om rett til endringer av forsikringsvilkår og premier i forsikringstiden	5
§ 11 Begrensning ved krig	5
§ 12 Selskapets regressadgang	5
§ 13 Disposisjonsrett og kreditorvern	5
§ 14 Lovvalg	5
§ 15 Verneting	5

**Gjelder fra
1. januar 2026**

Innledning

Kollektiv pensjonsforsikring er en pensjonsforsikring som en arbeidsgiver tegner til fordel for sine ansatte og deres etterlatte.

For forsikringen gjelder disse forsikringsvilkår og de bestemmelser som fremgår av forsikringsavtalen mellom arbeidsgiver og selskapet. Ved siden av disse vilkår gjelder lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989, forsikringsvirksomhetsloven av 6. oktober 2005 nr 44, lov om Statens Pensjonskasse av 28. juli 1949, forskrifter om pensjonsordninger for kommunalt og fylkeskommunalt ansatte av 22. april 1997 og forskrifter om pensjonsordninger for folkevalgte i kommune eller fylkeskommune av 22. april 1997 og lovgivningen ellers. Vilkårene går foran der hvor de skiller seg fra lovregler som kan fravikes.

I tillegg til ovennevnte gjelder selskapets pensjonsvedtekter for offentlig tjenestepensjon.

Betegnelser og definisjoner

Avtalen:	Den forsikringsavtale som inngås mellom forsikringstakeren og selskapet.
Fellesordning for premieberegning:	Offentlige tjenestepensjonsordninger som inngår i et fellesskap der premier utjevnes innenfor rammene av gjeldende lovgivning i hht forsikringsvirksomhetsloven § 4-6.
Forsikrede:	Arbeidstaker, fratrådt arbeidstaker og alders-, uførepensjonister som har rettigheter i henhold til regelverket.
Forsikringstaker:	Kommune, fylkeskommune, kommunalt foretak og andre arbeidsgivere som er forpliktet til å ha offentlig pensjonsordning ifølge tariffavtale, eller arbeidsgiver som kan tegne pensjonsordning etter forsikringsvirksomhetsloven, kapittel 4.
Medlem:	Arbeidstaker som har rettigheter etter regelverket, samt arbeidstaker som har fratrådt stillingen med straks begynnende uførepensjon.
Oppsatt rett:	Fratrådt arbeidstaker som har rettigheter etter regelverket.
Pensjonsinnretning:	Livsforsikringsselskap eller pensjonskasse.
Pensjonsordning:	Kollektiv pensjonsforsikring i livsforsikringsselskap eller pensjonskasse.
Premiefritak:	Erstatningsytelse som dekker videre opptjening av alders-, ektefelle- og barnepensjon ved uførhet i samsvar med uføregraden til enhver tid.
Premiereserve:	Midler avsatt til finansiering av fremtidige pensjonsforpliktelser opptjent i pensjonsordningen på beregningstidspunktet. Premiereserven inkluderer også administrasjonsreserve.
Regelverket:	Regelverket for offentlig tjenestepensjon vil være: • Vedtekter om offentlig tjenestepensjon i Storebrand Livsforsikring AS • Særskilte vedtekter/bestemmelser om folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner • Vedtekter for avtalefestet pensjon - AFP • Pensjons- og forsikringsavtalen • Forsikringsvilkår for offentlige pensjonsordninger i Storebrand Livsforsikring AS • Avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter
Selskapet:	Storebrand Livsforsikring AS.

§ 1 Avtale om kollektivforsikringen og forsikringsbevis

Avtalen skal fastsette regler om:

- Hvilke vilkår som må være oppfylt for at forsikringen skal bli effektiv eller skal kunne opprettholdes.
- Hvilke grupper av arbeidstakere som forsikringen til enhver tid skal omfatte, hvilke arbeidstakere som skal være med i forsikringen og tidspunkt for opptak i forsikringen, om det skal være mulig å reservere seg mot å bli med i pensjonsordningen, om det skal føres fortegnelse over de forsikrede, og eventuelt hvem som skal føre den.
- Hvilke pensjonsalder som skal gjelde.
- Selskapets ytelser i henhold til avtalen og den forsikredes adgang til å disponere over sine rettigheter etter avtalen.
- Premieberegning.
- Premiebetalingen og fordeling av premie mellom forsikringstaker og de forsikrede.
- Anvendelse av forsikringens overskudd.
- Uttredelse av forsikringen.
- Adgangen til endring og oppsigelse av avtalen.

Avtalen skal følge forsikringsavtalelovens § 19-2 og kan ellers inneholde bestemmelser om andre forhold som de to parter ønsker særskilt avtale om.

Forsikrede skal ha forsikringsbevis.

§ 2 Ikrafttredelse og utvidelse av forsikringen

Forsikringen trer i kraft fra den dag selskapet får skriftlig melding om at tilbudet om forsikring er akseptert av forsikringstakeren, hvis det ikke er gjort annen avtale. Forsikringen gjelder for alle som har tiltrådt stilling innenfor de grupper som omfattes av denne på ikrafttredelses-tidspunktet.

Utvidelse og endring av forsikringen etter avtalen som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, skjer enten ved endring av ytelser, i henhold til vedtekter eller tariffavtale, eller ved innmelding av nye forsikrede.

§ 3 Premieberegning

For pensjonsordningen gjelder forsikringselskapets til enhver tid gjeldende pristarif for kommunale ordninger. Den årlige premien for pensjonsordningen består av:

- Ordinær årspremie.
- Reguleringspremie.
- Engangspremie for ytelser som først kan beregnes på det tidspunkt rettighetene oppstår.
- Administrasjonspremie til dekning av selskapets kostnader for administrasjon av avtalen og forvaltning av pensjonsordningens midler.

Følgende ytelser ligger til grunn for beregning av ordinær årspremie:

- Alderspensjon
 - Bruttopensjon
 - Påslagspensjon
 - Betinget tjenestepensjon
 - Tidligpensjon og særalderspåslag til medlemmer med særaldersgrense
- Uførepensjon
- Ektefellepensjon
- Barnepensjon
- Premiefritak ved arbeidsuførhet

De nærmere reglene om premieberegningen fastsettes i avtale.

I avtalen skal det også gå fram om premien beregnes individuelt for den enkelte forsikringstaker eller om pensjonsordningen skal inngå i et av selskapets utjevningsordninger. Et utjevnet fellesskap skal være i overensstemmelse med reglene i forsikringsvirksomhetsloven § 4-6.

§ 4 Premiebetaling

- Forsikringstakeren betaler premie til selskapet for alle forsikrede under ett i samsvar med avtalen, inklusive premie for fratrådte arbeidstakere som har oppsatte rettigheter sikret innenfor kollektivforsikringen.
- Hvis forsikrede dør før pensjonsalderen, faller premiebetalingen bort for vedkommende. Del av terminpremie fra dødsdagen til neste premieforfallsdag, godskrives forsikringstaker. Er det betalt premie en gang for alle (engangspremie) for en forsikret, får forsikringstakeren ikke godskrevet noen del av denne ved forsikredes død.
- Til premiefondet overføres alle beløp som skal godskrives forsikringen.

§ 5 Utmelding av arbeidstakere

Utmelding skjer ved fratreden i forsikringstakers tjeneste, samt ved reduksjon av stillingsstørrelsen, slik at denne kommer under evt minstekrav fastsatt i relevante vedtekter.

Forsikringstakeren skal i slike tilfeller sende melding til selskapet senest den dag retten til medlemskap opphører. De opptjente, oppsatte pensjonsrettigheter fastsettes i henhold til bestemmelser for pensjonsordningen. De opptjente pensjonsrettigheter ved utmelding, vil fortsatt forvaltes innenfor kollektivforsikringen.

§ 6 Opphør / flytting

- Hvis forsikringstakeren innstiller sin virksomhet, går konkurs eller unnlater å betale premie opphører forsikringen, jf – forsikringsvirksomhetslovens § 4-22.
 - Overfor den enkelte forsikrede har selskapet risiko for fulle forsikringsytelser i en måned regnet fra det tidspunkt varsel er sendt om opphør av kollektivforsikringen.
 - De forsikrede beholder de rettigheter i pensjonsordningen som er sikret ved allerede betalt premie.
 - For pensjonsordninger som er tilknyttet Overføringsavtalen og tilhørende sikringsordning er arbeidsgiver, eventuelt arbeidsgivers konkursbo, ansvarlig for å dekke avviklingstilskudd til Overføringsavtalens Sikringsordning i samsvar med Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter.
 - For pensjonsordninger som er tilknyttet Overføringsavtalen og tilhørende sikringsordning, vil selskapet fremme krav om dekning av reguleringspremier, særskilte engangspremier mv. mot Sikringsordningen i samsvar med Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter. Dekkes ikke kravene, gjelder forsikringsvirksomhetslovens bestemmelser om opphør og de forsikrede skal varsles i samsvar med lovens krav.
- Forsikringen opphører hvis forsikringstaker sier opp avtalen for å flytte til annen pensjonsinnretning. Oppsigelsen må skje skriftlig til selskapet. Gjeldende oppsigelsesfrister er fastsatt i forsikringsavtalen.

Ved flytting til ny pensjonsinnretning gjelder forsikringsvirksomhetsloven kapittel 6.

§ 7 Utbetaling av forsikringsytelser

1. Ytelser ved nådd pensjonsalder, uførhet og død, utbetales i samsvar med gjeldende regelverk for offentlig tjenstepensjon og for øvrig i henhold til forsikringsavtalen.
2. Ytelsene blir utbetalt i månedlige terminer, etterskuddsvis.
3. Selskapet skal svare rente av pensjonsbeløp når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt selskapet. Er dato for utbetaling avtalt på forhånd regnes likevel renter fra denne dato.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger, eller utlevere dokumenter, kan vedkommende ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør. For renten gjelder ellers lov av 17 desember 1976 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd og § 3.

§ 8 Foreldelse av rett til pensjonsytelse

Krav på forsikringsytelser foreldes når det er gått 10 år fra den dag det sist ble utbetalt terminbeløp. Er det ikke utbetalt terminbeløp, gjelder fristen fra den dag den som utleder rett mot selskapet kunne ha krevet første terminbeløp utbetalt. Hvis et forfalt terminbeløp ikke er utbetalt, foreldes krav på denne utbetalingen 3 år etter forfall.

§ 9 Opplysningsplikt

1. Når kollektivforsikringen kommer i stand, skal forsikringstakeren gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som vedkommende må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen.
2. Blir opplysningsplikten ikke oppfylt, gjelder om selskapets ansvar bestemmelsene i forsikringsavtaleloven §§ 13-2 til 13-4. Er selskapet fri for ansvar, oppheves forsikringen og premiereserven utbetales til den som har betalt premien.
3. Den som fremmer krav mot selskapet, skal gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for vedkommende og som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale forsikringsbeløpet.
4. Ethvert erstatningskrav mot selskapet i anledning samme hendelse faller bort hvis forsikringstaker, forsikrede eller etterlatt ved oppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning vedkommende ikke har krav på. Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en del av kravet eller dersom det ellers foreligger særlige grunner, kan vedkommende gis delvis erstatning.
5. Er det betalt mer enn selskapet plikter etter dette punkt, kan de pensjonsbeløp som er utbetalt for meget trekkes fra i fremtidige pensjoner.

§ 10 Forbehold om rett til endringer av forsikringsvilkår og premier i forsikringstiden

Selskapet kan foreta endringer i forsikringsvilkårene. Selskapet kan foreta premieforhøyelse ved å redusere grunnlagsrenten i forsikringen basert på en vurdering

av utviklingen i rente og finansmarkedet. Videre kan det foretas premieforhøyelse på grunnlag av utviklingen i selskapets risikoerfaringer og omkostninger. Endringer i premie og forsikringsvilkår finner sted etter melding til Finanstilsynet.

Premieendringer kan også finne sted etter pålegg fra Finanstilsynet. Dersom vilkårene for kollektivforsikringen endres til skade for medlemmet eller det tidligere medlemmet, skal det underrettes i samsvar med forsikringsavtaleloven § 19-8, annet ledd.

§ 11 Begrensning ved krig

1. Hvis Norge kommer med i krig kan Kongen bestemme at ytelser etter avtalen bare skal utbetales delvis. Kongen kan også gjøre andre nødvendige endringer i avtalen for å dekke underskudd som følge av krig. Slike endringer kan også skje ved annen katastrofe.
2. Hvis forsikrede dør eller blir helt eller delvis ufør som følge av deltakelse i krig under kommando av et land som ikke er alliert med Norge, er selskapet fri for ansvar hvis det ikke på forhånd er truffet annen avtale.

§ 12 Erstatning, regress og krav om tilbakebetaling av pensjonsbeløp

Hvis forsikringstakeren ikke overholder sine plikter i henhold til den avtalen som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, og selskapet likevel er forpliktet til å utbetale forsikringsytelser, kan selskapet søke erstatning hos forsikringstakeren etter gjeldende erstatningsregler.

Selskapet kan kreve regress fra ansvarlig skadevolder for erstatningsutbetaling etter bestemmelsen i skadeerstatningsloven § 3-7 nr. 3.

Dersom selskapet påføres tap ved feil eller forsømmelse fra den forsikrede eller fra andre som gjør krav på ytelse fra forsikringen, kan det økonomiske tapet kreves tilbakebetalt. Dersom pensjonsbeløp er mottatt i strid med redelighet og god tro kan pensjonen likeledes kreves tilbakebetalt eller trekkes fra i fremtidig pensjon. Også ellers kan selskapet kreve utbetalt pensjonsbeløp tilbakebetalt dersom dette følger av ulovfestede rettsregler.

§ 13 Disposisjonsrett og kreditorvern

Pensjonsrettigheter i henhold til kollektivforsikringen og vedtektene, og eventuell senere individuell forsikring kan ikke pantsettes eller overdras.

Rettighetene etter forsikringsavtalen har kreditorvern etter Forsikringsavtalelovens Kap 16.

§ 14 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27 november 1992 nr 111 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

§ 15 Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved alminnelig norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, det er gjort annen avtale, eller tvisten kan behandles av Trygderetten, jf. lov av 16.12.1966, nr. 9.

